

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету СПП

О.В. Пономаренко

(підпис)

(ініціали та прізвище)

202

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ПСИХОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Психологія

(назва)

галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ (-ЧП): Іванова Л.С. – кандидат філософських наук, доцент

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри педагогіки та
психології освітньої діяльності

Протокол № _____ від “___” _____ 202_ р.

Завідувач кафедри О.І. Іваницький

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: Lar17115@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 0932240923

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: педагогіки та психології освітньої діяльності, м. Запоріжжя, вул. Гоголя, 118 (VIII корп., к. 212)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчального курсу «Філософія психології» є розвиток у майбутніх психологів суспільної рефлексії на основі відтворення філософсько-світоглядного змісту найактуальніших соціально-психологічних проблем, поєднання фундаментальних професійних знань із сучасними філософсько-світоглядними уявленнями про зміст суспільного життя людини, про місце людини у суспільних процесах, про її потреби та можливості у самореалізації.

Навчальний курс «Філософія психології» знайомить студентів із багатовіковим процесом пошуку відповіді на запитання про сутність внутрішньої реальності, звертаючись до відомостей історії філософії, історії психології. Здається, що філософія психології як частина філософії науки є тією умовою, яка допоможе майбутньому спеціалісту сформувати методологічний базис, необхідний для його подальшої практичної діяльності та орієнтування в різноманітті виникаючих і нових теорій і практик.

Навчальна дисципліна «Філософія психології» логічно й змістовно-методично пов'язана з дисциплінами «Історія психології» та «Загальна психологія».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова / Вибіркова	
Семестр	1 -й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	28 год.	4 год.
Самостійна робота	48 год.	82 год.
Консультації	<i>Zoom ідентифікатор 7337541943, пароль y7Dr6v). П'ятниця 12.55</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11088	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сімквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків); дослідницький (систематичне розмірковування та рефлексія над розглянутим матеріалом, здобутим досвідом, власними способами мислення).</p> <p>Методи стимулювання: тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій; формулювання пошукових завдань та організація філософського осмислення наукових проблем; використання PRES-формули.</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard;</p> <p>Самостійна робота: підготовка до письмових відповідей на практичні завдання.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
Здатність бути критичним і самокритичним.	<p>Словесні методи: (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p> <p>Методи стимулювання: розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій;</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p> <p>Самостійна робота: підготовка до письмових відповідей на практичні завдання.</p>
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	<p>Дискусійні методи: дискусії, презентації, робота в групах, дискусії з елементами рольового моделювання, дискусії-симуляції, провокативні твердження.</p> <p>Методи стимулювання: тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму, створення проблемних ситуацій; формулювання пошукових завдань та організація філософського осмислення наукових проблем; використання PRES-формули.</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p> <p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).</p>	<p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі).</p>
Здатність працювати в команді.	<p>Методи навчання: інтерактивні методи (діалог, групова дискусія, проактивне навчання, коучінг, фасилітація та модерування групових дискусій, методика відкритих питань).</p> <p>Методи стимулювання: тестування; розгляд філософських дилем у формі мозкового штурму.</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard, захист практичних завдань.</p>
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, проактивне навчання, коучінг, фасилітація та модерування групових дискусій, методика відкритих питань).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p> <p>Методи цифрової педагогіки: використання онлайн-додатків, хмарних сервісів, програмного забезпечення, мультимедійного обладнання.</p>	<p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі); участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p>
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, проактивне навчання, коучінг, фасилітація та модерування групових дискусій, методика відкритих питань).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).</p> <p>Методи цифрової педагогіки: використання онлайн-додатків, хмарних сервісів, програмного забезпечення, мультимедійного</p>	<p>Поточний контроль: накопичувальна бально-рейтингова система, (оцінювання досягнень студентів за усіма видами навчальної діяльності. Протягом семестру, під час практичних занять: усне опитування, експрес-тестування після вивчення змістових розділів, оцінювання виконаних завдань (виступів у форматі презентації, оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи, оцінювання виконання практичних завдань в усній та письмовій формі); участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

<p>Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.</p>	<p>обладнання.</p> <p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сінквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків). моделі).</p> <p>Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet.</p> <p>Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
<p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності суспільних відносин (ЗК 15).</p>	<p>Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet.</p> <p>Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p>
<p>Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p>	<p>Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet.</p> <p>Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
<p>Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p>	<p>Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).</p>
<p>Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>	<p>Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сінквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з</p>	<p>Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	аргументацією висновків). моделі). Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet. Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).
Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію під час здійснення професійної діяльності.	Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	Наочні методи (схеми, моделі). Використання інтерактивних дошок: Miro, Jamboard, Padlet. Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, ділова гра, моделювання життєвих ситуацій).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard.
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами). Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).
Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).

Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).
Застосовувати набуті знання у практичній діяльності психолога, психолога-консультанта та психолога-терапевта.	Інтерактивні методи: (діалог, групова дискусія, метод сінквейну); проблемний виклад та методика кейсів (розгляд філософських та загальнонаукових проблем шляхом представлення та розгляду підходів до їх аналізу та розв'язання; підготовка відповіді на практичні завдання з аргументацією висновків). моделі).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).
Застосовувати набуті знання та уміння під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології.	Словесні методи (презентації, пояснення, робота з автентичними матеріалами). Практичні методи (творчі завдання, комунікативні кейси, розробка проєктів).	Поточний контроль: участь у дискусії, опитування (тестування) у т. ч. з використанням Moodle, Jamboard. Підсумковий контроль передбачає виконання теоретичного завдання (підсумкового тестування в системі Moodle) та практичного завдання (представлення філософського обґрунтування методологічних принципів дослідження за темою здобувача).

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні аспекти філософії психології

Мета змістовного модуля ознайомити студентів із об'єктом та предметом філософії психології. В змістовному модулі розкриті питання про місце психології в системі наук, а також про принципи та методи, якими користуються філософія та психологічна наука. Особлива увага приділяється проблемі особистості у філософії та психологічній науці.

Змістовий модуль 2. Філософські засади психологічних напрямів

Мета змістовного модуля ознайомити студентів із філософськими засадами та проблемами психологічних напрямів. Пропонується розгляд основних напрямів, а саме: інтроспекціонізм, біхевіоризм, гештальтпсихологія, психоаналіз, гуманістична психологія.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема. Філософія психології, як філософія науки. зв'язок філософії та психологічної науки.	2	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 1	Тема. Місце психології в системі наук. ПЛАН ЗАНЯТТЯ 1. Психологія як емпірична наука, її предмет та задачі. 2. Визначення понять «душа» та «психіка». 3. Періодизація розвитку психології як науки. 4. Природно-наукові передумови зародження психології як самостійної науки	2		щотижня
Самостійна робота	Зробить презентацію за темою ««Вічні» психологічні проблеми та їх філософські аспекти».	5	15	
Лекція 2.	Тема. Філософський аналіз базових понять психології.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 2	Тема. Проблема методу у філософії. ПЛАН ЗАНЯТТЯ 1. Поняття «метод» у філософії 2. Подив і іронія як методи філософії. 3. Сумнів, як принцип і як метод. 4. Діалектика, як метод і як теорія. 4.1. Діалектика Гегеля. 4.2. Діалектика Маркса. 5. Закони та категорії діалектик.	2		щотижня
Самостійна робота	Складіть кросворд за темою «Філософський аналіз базових понять психології».	5	15	
Лекція 3.	Тема. Принципи наукової психології.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 3.	Тема. Світоглядна функція та ідеологеми психології. ПЛАН ЗАНЯТТЯ: 1. Загальна характеристика світогляду в філософії та психології. 2. Світоглядна функція психології. 3. Психологічні аспекти світоглядної культури провідних наукових теорій психології. 4. Світогляд класичних і некласичних напрямів психології.	2		щотижня
Самостійна робота	Створіть презентацію за результатами опрацювання теоретичного матеріалу з теми.	5	15	
Лекція 4.	Тема. Філософський аналіз основних дослідницьких парадигм у психологічній науці.	2	2	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 4.	Тема. Філософські засади інтроспекціонізму та біхевіоризму. ПЛАН ЗАНЯТТЯ: 1. Р. Декарт, Дж. Локк, В. Вундт та Е. Титченер, як засновники інтроспекціонізму. 2. Філософські засади інтроспекціонізму: картезіанство і філософська психологія XVIII ст. 3. Невдача програми інтроспекціонізму та її причини. Вюцбургська школа психології. 4. Класичний біхевіоризм Д.Уотсона. Основні положення. 5. Криза біхевіоризму. Необіхевіоризм.	2		щотижня
Самостійна робота	Створіть таблицю та вкажіть сильні та слабкі сторони біхевіоризму.	10	15	
Лекція 5.	Тема. Основні філософські проблеми психології.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 5.	Тема. Філософські проблеми гештальтпсихології. ПЛАН ЗАНЯТТЯ: 1. Поява гештальтпсихології та її зв'язок із невдачею	2	2	щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	програми інтроспекціонізму. (М. Вертгеймер, В. Келер, К. Коффка). 2. Філософські засади гештальт-психології: гуссерлівська феноменологія. Примат цілого над частиною. 3. Основні положення гештальтпсихології. 4. Когнітивні закони (фігура/тло) та ін.), їх подальша роль у створенні когнітивної науки.			
Самостійна робота	Складіть кросворд за основними поняттями та категоріями гештальтпсихології.	5	10	
Лекція 6.	Тема. Психологічні проблеми Античності та Середньовіччя.	2		
Практичне заняття 6.	Тема. Філософські основи психоаналізу. ПЛАН ЗАНЯТТЯ: 1. Передумови виникнення психоаналізу. 2. Психоаналіз як теорія особистості; як метод; психологічна школа. 3. Поняття «несвідомого»: від Г. Лейбніца до З. Фрейда. «Підсвідомість», «передсвідомість» та "несвідоме". Динамічне розуміння несвідомого. «Воно», «Я», «Над-Я», їхнє взаємне співвідношення. 4. Неофрейдизм: «відступники» від психоаналізу. Індивідуальна психологія і функціональна телеологія А. Адлера. Аналітична психологія К. Г. Юнга. А. Фрейд. 5. Неофрейдизм: «послідовники» психоаналізу. Г. Олпорт. Г. Мюррей. Е. Еріксон. «Его-психологія».	2	2	щотижня
Самостійна робота	Схематично або в таблиці представити основні психологічні проблеми філософії Античності та Середньовіччя.	10	5	
Лекція 7.	Тема. Психологічні проблеми Відродження та Нового часу.	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 7.	Тема. Філософські основи гуманістичної психології. ПЛАН ЗАНЯТТЯ: 1. Історія становлення гуманістичної психології. Гуманістична психологія як сучасне вираження традицій, які стверджують цінність особистості і її відносин з іншими. 2. Відмінність уявлень про особистість в гуманістичної психології від таких в психоаналізі і біхевіоризмі. 3. Уявлення про людину як відкриту систему в робо Г. Олпорта. 4. Теорія самоактуалізації А. Маслоу. 5. Цінність відносин як основа теорії особистості К. Роджерса. Екзистенційно-гуманістичні ідеї в працях Л. Виготського.	2		щотижня
Самостійна робота	Підготувати доповідь за темою «Основні філософські проблеми гуманістичної психології».	10	4	
Лекція 8.	Тема. Філософія антропології.	2	2	1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Підготуйте доповідь за темою «Проблема людини у філософії макса Шелера».	10	3	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	есе	Написати есе за темою «Проблема предмету сучасної психологічної науки»	30.09.2024	5
Практичне заняття №2	самостійна робота	Підготуйте аналітичний огляд недоліків та переваг емпіричних методів філософії	30.09.2024	10
Практичне заняття №3	Тестування за темою	Завантажено в Moodle	09.10.2024	5
Практичне заняття №4	Тестування за темою	Завантажено в Moodle	23.10.2024	10
Практичне заняття №5	Тестування за темою	Завантажено в Moodle	6.11.2024	10
Практичне заняття №6	Тестування за темою	Завантажено в Moodle	20.11.2024	10
Практичне заняття №7	Тестування за темою	Завантажено в Moodle	27.11.2024	10
Усього поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				
Залік /Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки:		20
	Практичне завдання	Зміст, вимоги до оформлення		20
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Євдокімова О.О. Історія психології: навчальний посібник. Харків: Константа, 2020. 320 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6521>
2. Романовський О.Г., Михайличенко В.Є., Грень Л.М. Філософія психології : навч. посіб. для студентів напряму підготовки «Психологія». Харків : НТУ «ХП», 2016. 140 с.
3. Філософія психології : тексти. Хрестоматія для студентів психологічних спеціальностей /укладач Ю.Л. Горбенко, Ю.О. Клименко, В.Ф. Моргун (відпов. за вип.). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 402 с.
4. Шепетяк О.М., Шепетяк О.Т. Філософія : підручник. Львів : Місіонер, 2020. 784 с.
5. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія : підручник. Київ : Дух і літера, 2023. 536 с.

Додаткова:

1. Булатов М.О. Філософський словник. Київ : 200. 575 с.
2. Гуманістична психологія : Антологія : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] : у 3 т. / [уклад. : Р. Трач, Г. Балл]. Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2001. Т. 1 : Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст. 2001. 252 с.
3. Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст. *Гуманістична психологія*. Упорядники і наукові редактори Р. Трач (США) і Г. Балл. Київ : Пульсари, 2001. 252 с.
4. Основи науково-психологічних досліджень. Автори: З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. Тернопіль, ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
5. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології (досвід особистісно центрованої систематизації категоріально-поняттєвого апарату): Навч.-метод. посіб. АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. Київ : Ніка-центр, 2003. 204с.
6. Радчук Г.К. Виклики та орієнтири розбудови освіти з позиції синергетики. *Проблеми сучасної психології*: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України / За ред. С.Д. Макисменка, Л.А.Онуфрієвої. Вип. 14. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. С. 674 – 683.

Інформаційні ресурси

1. Хайрулліна Ю. О. Світоглядна культура особистості: структурно-функціональний аналіз: монографія / Ю. О. Хайрулліна. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 235 с. URL:

http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/74/1/Монографія%20Хайрулліной_верстка.pdf

2. Щербакова І. М. Духовна криза особистості в інтегративному вимірі. *Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика: монографія* / за ред. С. Д. Максименка, В. Л. Зливкова, С. Б. Кузікової. Книга 1. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. С. 272-294. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10836/1/ОСОБИСТІСТЬ%20У%20РОЗВИТКУ%20ПСИХОЛОГІЧНА%20ТЕОРІЯ%20І%20ПРАКТИКА%20%20стр.pdf#page=137>.

3. Рибалка В. В. Методологічні проблеми наукової психології: посібник. Київ: ІПОД НАПН України, 2017. 144 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/83534873.pdf>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущеного заняття здійснюється за допомогою виконання завдань, які подано у методичних рекомендаціях до курсу. Студент може вибрати найбільш відповідний для нього рівень завдання (репродуктивний рівень оцінюється максимально в 3 бали, продуктивний максимально в 4 бали і творчий оцінюється максимально в 5 балів).

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до студентів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки?

Виконані завдання з елементами плагіату не зараховуються, обговорюються на практичних заняттях. Приклади оформлення цитувань, посилань на авторів тощо також обговорюються на практичних заняттях і надсилаються студентам на електронну пошту.

Комунікація

У який спосіб здійснюватиметься комунікація викладача зі студентами (електронна пошта, Moodle, інші засоби комунікації)? У який термін викладач відповідатиме на письмові запити студентів? Чи існують формальні вимоги до оформлення таких запитів? Якщо так, то які?

Комунікація студентів з викладачем може здійснюватися в різні, прийнятні для обох сторін, способи (електронна пошта, Moodle, Zoom, Telegram). Термін відповідей викладача не регламентується. Певних вимог до оформлення запитів студентів не визначено.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>